

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ
Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

підпис

Г.О. Бірта

ініціали, прізвище

«_28_» ___ серпня _____ 2024_ р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

навчальної дисципліни __ «Експертиза в митній справі та міжнародній торгівлі»_

освітня програма/спеціалізація _«Товарознавство та експертиза в митній справі»_

спеціальність _076_ «Підприємництво та торгівля » _____
(код) (назва спеціальності)

галузь знань __ 07 _____ Управління та адміністрування _____
(код) (назва галузі знань)

ступінь вищої освіти _____ магістр _____
(бакалавр, магістр, доктор філософії)

Робоча програма навчальної дисципліни «Експертиза в митній справі та міжнародній торгівлі» схвалена та рекомендована до використання в освітньому процесі на засіданні кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

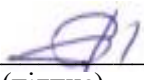
Протокол від «_28_» _серпня__ 2024__ року № _1_

Полтава _2024_

Укладач: Рачинська З. П., старший викладач кафедри товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

ПОГОДЖЕНО:

Гарант освітньої програми «Товарознавство та експертиза в митній справі», спеціальності 076 «Підприємництво та торгівля» ступеня магістр

(підпис)

Ю. Г. Бургу_____
(ініціали, прізвище)

« 28 » 08 2024 року

Зміст

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни	4
Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання	4
Розділ 3. Програма навчальної дисципліни	5
Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни	8
Розділ 5. Система оцінювання знань студентів	11
Розділ 6. Інформаційні джерела	12
Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни	13

Розділ 1. Опис навчальної дисципліни

Таблиця 1 - Опис навчальної дисципліни «Експертиза в митній справі та міжнародній торгівлі»

Місце у структурно-логічній схемі підготовки :	<i>Пререквізити:</i> <i>Постреквізити:</i> Експертний консалтинг, Управління якістю, Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей, Експертиза наркотичних, отруйних та вибухових речовин, Митна справа
Мова викладання	Українська
Статус дисципліни: обов'язкова	
Курс/семестр вивчення	1 курс/2семестр
Кількість кредитів за ЄКТС / кількість модулів	4 кредити/2модулі
Денна форма навчання:	
Кількість годин: – загальна кількість: 2 семестр 120	
- лекції: 16	
- практичні заняття: 32	
- самостійна робота: 72	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК (залік)	
Заочна форма навчання:	
Кількість годин: загальна кількість: 2 семестр 120	
- лекції: 2 семестр ____	
- практичні заняття: 2 семестр ____	
- самостійна робота: 2 семестр ____	
- вид підсумкового контролю (ПМК, екзамен): ПМК	

Розділ 2. Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Основною метою дисципліни є вивчення основних правил міжнародного законодавства та законодавства України при укладанні зовнішньоекономічних контрактів, формування у студентів сучасного бачення торгової системи світу, вміння оцінювати та проводити експертизу товарів, сировини, матеріалів, машин, робіт та послуг тощо як об'єктів міжнародної торгівлі. Необхідно сформулювати необхідні знання з питань проведення експертизи контрактів (угод) в частині вимог до якості і процедур їх підтримання, якості зразків товарів перед укладанням контрактів, ідентифікації товарів і проведення екологічної експертизи товарів, отримання контрагентами передбачених законодавством документів, які регулюють якість товарів (послуг), вибір способів визначення якості товарів при укладанні контрактів.

Таблиця 2 – Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
-------------------------------	--

<p>ПР01. Вміти адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.</p> <p>ПР02. Визначати, аналізувати проблеми підприємництва, торгівлі і біржової діяльності та розробляти заходи щодо їх вирішення.</p> <p>ПР04. Застосовувати бізнес-комунікації для підтримки взаємодії з представниками різних професійних груп.</p> <p>ПР05. Вміти професійно, в повному обсязі й з творчою самореалізацією виконувати поставлені завдання у сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.</p> <p>ПР08. Розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері підприємницької, торговельної та/або біржової діяльності.</p> <p>ПР11. Вміти професійно, в повному обсязі на основі глибоких знань застосовувати сучасні методи експертизи товарів та послуг, в т.ч. у міжнародній торгівлі.</p> <p>ПР12. Вміти глибоко аналізувати проблеми та розв'язувати складні завдання у галузі митної справи.</p>	<p>К1. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.</p> <p>К 5. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.</p> <p>К 6. Здатність розробляти та реалізовувати стратегію розвитку підприємницьких, торговельних та/або біржових структур.</p> <p>К8. Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва, торгівлі та/або біржової діяльності.</p> <p>К 9. Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності.</p> <p>К 11. Здатність на основі глибоких знань застосовувати сучасні методи експертизи товарів та послуг, в т.ч. у міжнародній торгівлі.</p> <p>К 12. Здатність демонструвати поглиблені знання та розв'язувати складні завдання у галузі митної справи.</p>
--	---

Розділ 3. Програма навчальної дисципліни

Модуль 1. Теоретичні та методологічні засади експертизи у міжнародній торгівлі

Тема 1. Експертиза в системі митного контролю

Експертиза як складова технологічної схеми здійснення мирного контролю. Поняття і мета митної експертизи. Об'єкти, суб'єкти, предмет і завдання. Класифікація товарів в міжнародній торгівлі і митних цілях. Відмінні ознаки митної експертизи від інших видів експертиз. Законодавчо-нормативна база, що використовується під час здійснення митної експертизи.

Залучення експертів для участі у здійсненні митного контролю, процедура митної експертизи та висновок експерта, порядок призначення експертизи посадовою особою органу доходів і зборів ДФС України. Висновок експерта як доказ у справах про порушення митних правил.

Замовники митних експертиз, мета та порядок звернень до експертних установ в митних цілях. Підстави для оформлення запитів до територіальних експертних підрозділів.

Тема 2. Експертні установи в митній системі України і за кордоном. Структура та функції митних лабораторій

Роль експертних підрозділів в митній системі. Статус спеціалізованих митних

органів у митній системі України. Департамент податкових та митних експертиз: структура та функції. СЛЕД: основні завдання, права і статус. Перелік видів експертиз і досліджень товарів та предметів. Основні напрями діяльності. Служби з експертного забезпечення органів доходів і зборів як експертні структурні підрозділи митниць. Митні експертні установи зарубіжних країн. Особливості структури, функціонування, завдань митних експертних закладів США, країн СС, Японії, інших країн Сходу.

Тема 3. Експерт в митній справі, його права та обов'язки

Експерт в митній справі, його права, обов'язки, відповідальність, статус. Правовий статус та вимоги до експертів в митній справі, їх компетентність, існуючі обмеження. Нормативно-правова база щодо визначення функції експерта в митній справі.

Тема 4. Види митних експертиз та характеристика технічних засобів і методів досліджень, що застосовуються під час здійснення митної експертиза

Питання, що ставляться перед експертом. Застосування митної експертизи на різних етапах митних процедур. Класифікація та види митної експертизи. Мета проведення товарознавчої експертизи в митних цілях. Поняття технологічної експертизи, що здійснюють митні лабораторії: мета і завдання. Поняття гемологічної експертизи, основні етапи її проведення в митних цілях. Поняття ідентифікаційної експертизи, що здійснюють митні лабораторії: мета і завдання. Класифікаційна експертиза, мета і завдання, прийняття класифікаційних рішень органами доходів і зборів. Мета і завдання матеріалознавчої експертизи. Мистецтвознавча експертиза, особливості проведення за напрямками. Вартісна, сертифікаційна експертиза: мета, об'єкти. Експертиза щодо визначення країни походження товару, мета, її значення. Мета, порядок та критерії визначення країни походження товару, їх вплив на застосування ставок мита. Товари, повністю вироблені у країні. Критерії достатньої переробки товару. Додаткові положення щодо визначення критерію достатньої переробки товару.

Порядок підтвердження країни походження товару, види сертифікатів про походження товару, верифікація сертифікатів.

Перелік типових питань, що вирішуються під час здійснення митної експертизи. Документальна експертиза, як складова митного контролю.

Характеристика методів досліджень, що застосовуються під час здійснення митної експертизи. Традиційні методи: переваги та недоліки у застосуванні. Сучасні методи: їх характеристика, переваги та недоліки у застосуванні. Дослідницький інструментарій в митній практиці. Технічні засоби при здійсненні митної експертизи.

Модуль 2. Особливості проведення митної експертизи в міжнародній торгівлі

Тема 5. Технологія проведення митної експертизи

Підстави для призначення митної експертизи. Вивчення порядку призначення митної експертизи. Порядок відбору проб і зразків як складова процедури митного контролю. Вимоги до процедури відбору проб і зразків. Характеристика та види пробовідбірників. Операції із взятими пробами (зразками) товарів, порядок складання запиту та акту відбору проб для проведення митної експертизи. Особливості, порядок та методи відбору проб різних груп товарів для експертних досліджень в митних цілях. Документи, що оформляються під час відбору, зберігання і подальшою розпорядження зразками. Типова схема митної експертизи в органах доходів і зборів. Характеристика основних етапів митної експертизи. Оформлення результатів проведення експертизи в митних цілях.

Технологічна схема взаємодії спеціалізованих митних органів з експертного забезпечення з іншими підрозділами підпорядкованих митниць.

Тема 6. Особливості проведення митної експертизи окремих груп непродовольчих товарів та Особливості проведення митної експертизи окремих груп продовольчих товарів

Пріоритетні групи непродовольчих товарів, що найчастіше стають об'єктами митної експертизи. Особливості здійснення митної експертизи паперу. Вибір номенклатури показників якості паперу та картону для митної експертизи.

Особливості проведення експертизи автотransпортних засобів під час митного контролю та оформлення.

Експертиза в митних цілях силікатних виробів. Митна експертиза текстильних товарів. Перевірка у митній лабораторії технічних характеристик товару, що впливають на код УКТЗЕД і ставки мита.

Продукти харчування та сировина як об'єкти митної експертизи. Підстави, мета та особливості проведення експертизи спирту етилового в митних цілях.

Митна експертиза тютюну і тютюнових виробів: підстави призначення, мета, порядок та технологія проведення.

Тема 7. Експертиза у міжнародній торгівлі біржовими товарами

Характеристика об'єктів біржової торгівлі. Класифікація біржових товарів та їх характеристика. Товарознавчі експертизи, що здійснюють біржі з метою зниження ризику невиконання біржових угод щодо якості товарів. Експертиза біржових товарів — перевірка або визначення якості товарів, що реалізуються на біржових торгах. Ефективність систем забезпечення якості продукції на підприємствах - виробниках.

Договір на проведення експертизи.

Тема 8. Сюрвеєрська експертиза

Поняття, мета та завдання експертизи, що здійснюється сюрвеєрами у міжнародній торгівлі. Методи та методики, які застосовують сюрвеєри. Документальне оформлення результатів експертизи. Особливості сюрвеєрської експертизи вантажів на водному транспорті (драфт-сюрвей). Правовий статус особи, яка здійснює кваліфікований огляд та оцінку застрахованих морських суден чи тих, що підлягають страхуванню, і має право давати офіційний висновок щодо стану вантажу, мореплавних якостей судна, обсягу і розміру пошкоджень та збитків при аваріях тощо.

Розділ 4. Тематичний план навчальної дисципліни

Таблиця 4 - Тематичний план навчальної дисципліни «Експертиза в митній справі та міжнародній торгівлі»

Назва теми (лекції) та питання теми (лекції)	Кількість годин	Назва теми та питання практичного заняття	Кількість годин	Завдання самостійної роботи розрізі тем	Кількість годин
Модуль 1. Теоретичні та методологічні засади експертизи у міжнародній торгівлі					
ТЕМА 1. Експертиза в системі митного контролю 1.Поняття експертної діяльності в митній системі України. 2.Визначення, об'єкти, предмет, суб'єкти та задачі митної експертизи. Товар як об'єкт митної експертизи. 3.Правове регулювання митної експертної діяльності в Україні.	2	Практичне заняття 1. Вивчення нормативно-законодавчої бази митної експертної діяльності в Україні 1. Органи зовнішньоекономічної діяльності та їх функції 2. Види та режими регулювання ЗЕД 3. Класифікація, оцінювання та експертиза товарів (послуг) 4.Загальна характеристика товарів (послуг) у міжнародній торгівлі	4	Підготувати доповідь на тему: «Мета, завдання, відмінні особливості митної експертизи. Умови та порядок звернень до експертних митних установ»	9

<p>ТЕМА 2. Експертні установи в митній системі України і за кордоном</p> <p>1. Роль експертних установ в митній системі України: основні функції та завдання</p> <p>2. Територіальні підрозділи експертних установ: структура та функції</p> <p>3. Світовий досвід експертної діяльності.</p>	2	<p>Практичне заняття 2. Вивчення структури та функцій експертних митних установ.</p> <p>1. Світова організація торгівлі</p> <p>2. Основні функції СОТ</p> <p>3. СЛЕД: основні завдання, права і статус.</p>	2	<p>Підготувати доповідь на тему: «Митні експертні заклади зарубіжних країн»</p>	9
<p>ТЕМА 3. Експерт в митній справі, його права та обов'язки</p> <p>1. Особа експерта в митній справі України. Вимоги до компетенції та інформованості</p> <p>2. Права та обов'язки експерта в митній справі</p> <p>3. Правовий статус експерта в митній справі</p>	2	<p>Практичне заняття 3. Вивчення прав та обов'язків експерта у митній справі</p> <p>1. Вимоги до експертів в митній справі, їх компетентність,</p> <p>2. Визначення функції експерта в митній справі.</p> <p>3. Типові завдання, які вирішує експерт</p>	4	<p>Підготувати реферат на тему: «Нормативно-правова база щодо визначення функції експерта в митній справі»</p>	9
<p>ТЕМА 4. Види митних експертиз та характеристика технічних засобів і методів досліджень, що застосовуються під час здійснення митної експертизи</p> <p>1. Класифікація митних експертиз</p> <p>2. Види та характеристика митних експертиз</p> <p>3. Класифікація методів, що застосовуються в митній експертній практиці</p> <p>4. Характеристика технічних засобів і методів</p>	2	<p>Практичне заняття 4. Вивчення видів експертизи, що проводяться митними лабораторіями та переліку питань, що ставляться експерту при їх проведенні</p> <p>1. Об'єкт та предмет митної експертизи</p> <p>2. Основні види митних експертиз</p> <p>3. Порядок призначення митної експертизи</p> <p>Практичне заняття 5. Вивчення методів досліджень, що застосовуються митними лабораторіями від час здійснення митних експертиз для певних груп товарів</p> <p>1. Поняття митної оцінки товарів</p> <p>2. Вибір способу визначення якості товарів</p> <p>3. Визначення сучасних методів досліджень, що застосовуються митними</p>	6	<p>Підготувати доповіді на тему: «Перелік типових питань, що вирішуються під час здійснення митної експертизи», «Документальна експертиза, як складова митного контролю», Підготувати доповідь «Дослідницький інструментарій в митній практиці»</p>	9

		лабораторіями			
Модуль 2. Особливості проведення митної експертизи в міжнародній торгівлі					
ТЕМА 5. Технологія проведення митної експертизи 1. Умови звернення до служб з експертного забезпечення митних органів 2. Порядок відбору проб (зразків) для проведення досліджень 3. Основні етапи митної експертизи	2	Практичне заняття 6. Порядок призначення експертиз в митних цілях та його документальне оформлення 1. Ознайомлення з нормативними документами, що регламентують проведення митної експертизи 2. Ознайомлення з підставами та порядком призначення митної експертизи 3. Ознайомлення із змістом методичних рекомендацій щодо взяття проб і зразків для митної експертизи	4	Підготувати доповідь «Перевірка у митній лабораторії технічних характеристик товару, що впливають на код УКТЗЕД і ставки мита»	9
ТЕМА 6. Особливості проведення митної експертизи окремих груп непродовольчих товарів та особливості проведення митної експертизи окремих груп продовольчих товарів 1. Вибір методів під час митної експертизи автотранспортного засобу 2. Особливості документальної експертизи під час здійснення митного контролю та митного оформлення автотранспортних засобів. 3. Особливості митної експертизи на прикладі спиртовмісних виробів 4. Митна експертиза тютюну і тютюнових виробів.	2	Практичне заняття 7. Вивчення порядку і технік проведення митного оформлення окремих груп непродовольчих товарів 1. Показники якості продукції 2. Групи непродовольчих товарів, що найчастіше стають об'єктами митної експертизи 3. Перевірка у митній лабораторії технічних характеристик товару, що впливають на УКТЗЕД і ставки мита 4. Умови зберігання товарів Практичне заняття 8. Вивчення порядку і технік проведення митного оформлення окремих груп продовольчих товарів 1. Групи продовольчих товарів як об'єкт митної експертизи 2. Процедура проведення експертизи кількості наливних, сипучих, фасованих харчових продуктів при прийманні вантажів	6	Підготувати доповідь «Митна експертиза непродовольчих товарів: підстави призначення, мета, порядок та технологія проведення». Група товарів узгоджується з викладачем. Підготувати доповідь «Митна експертиза продовольчих товарів: підстави призначення, мета, порядок та технологія проведення». Група товарів узгоджується з викладачем.	9

		3.Експертиза кількості гігроскопічних харчових продуктів 4. Неруйнівні та руйнівні дослідження при експертизі якості харчових продуктів			
ТЕМА 7.Експертиза у міжнародній торгівлі біржовими товарами 1.Характеристика об'єктів біржової торгівлі. 2.Визначення якості товарів, або реалізуються на біржових торгах.	2	Практичне заняття 9. Вивчення порядку і технік проведення митного оформлення окремих груп біржових товарів 1. Класифікація біржових товарів та їх характеристика 2. Експертизи, що проводяться на складах біржових товарів 3.Сертифікація біржового товару	2	Підготувати доповідь «Експертиза біржових товарів — визначення якості товарів, що реалізуються на біржових торгах». Група товарів узгоджується з викладачем.	9
ТЕМА 8.Сюрвеєрська експертиза 1.Пов'язка експертизи, що здійснюється сюрвеєрами у міжнародній торгівлі 2.Методи та методики, які застосовують сюрвеєри. 3. Документальне оформлення результатів експертизи. 4.Особливості сюрвеєрської експертизи вантажів на водному транспорті	2	Практичне завдання 10. Вивчення порядку проведення сюрвеєрської експертизи 1. Відмінності сюрвеєрської експертизи від інших видів експертиз 2. Правила і порядок залучення сюрвеєрів до проведення експертиз 3. Характеристика інструментарію методів і методи які застосовуються сюрвеєрами при проведенні експертизи 4. Теоретичні основи виміру кількості вантажу на судні	4	Підготувати доповідь «Особливості сюрвеєрської експертизи вантажів на водному транспорті (драфт-сюрвей)».	9

Розділ 5. Система оцінювання знань студентів

Таблиця 5 – Розподіл балів за результатами вивчення навчальної дисципліни

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-4): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (6 балів); обговорення матеріалу занять та виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 балів); поточна модульна робота(20 балів)	50
Модуль 2 (теми 5-8): відвідування занять (4 бали); захист домашнього завдання (6балів); обговорення матеріалу занять та виконання навчальних завдань (4 бали); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 балів); поточна модульнаробота (20 балів)	50
Підсумковий контроль: залік (ПМК)	
Разом	100

Таблиця 5.2 – Система нарахування додаткових балів за видами робіт з вивчення навчальної дисципліни

Форма роботи	Вид роботи	Бали
1. Навчальна	1. Виконання індивідуальних навчально-дослідних завдань підвищеної складності	10
2. Науково-дослідна	Участь у наукових гуртках	10
	Участь в наукових студентських конференціях: університетських, міжвузівських, всеукраїнських, міжнародних	10

За додаткові види навчальних робіт студент може отримати не більше 30 балів. Додаткові бали додаються до загальної підсумкової оцінки за вивчення навчальної дисципліни, але загальна підсумкова оцінка не може перевищувати 100 балів.

Таблиця 6 - Шкала оцінювання знань здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного підсумкового контролю
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни та підсумковим контролем

Розділ 6. Інформаційні джерела

Основні

1. Батутіна, А. П. Експертиза товарів [Текст] : практикум : навч. посібник / А. П. Батутіна, І. В. Ємченко, А. О. Троякова. – 2-ге вид., стер. – Львів : Магнолія-2006, 2017. – 396 с.
2. Про захист прав споживачів : Закон України № 1023-ХІІ від 12.05.1991 р. (редакція від 01.01.2016 р.).
3. Баранова І. І., Коваленко С. М., Бреусова С.В. Експертиза якості продукції: методичні рекомендації з підготовки до підсумкового модульного контролю здобувачів вищої освіти. Харків : НФаУ, 2018. 16 с.
<https://tovaroved.nuph.edu.ua/wpcontent/uploads/2018/03/Metod.-rekomendatsiyi-dlya-PMK-EYAP-.pdf>
4. Дубініна А.А., Дудла І.О., Мардар М.Р. та ін. Експертиза товарів: навчальний посібник.: ХДУХТ, 2017. 685 с.
5. Концепція розвитку в Україні незалежного порівняльного тестування товарів та послуг для споживачів. URL: <http://www.consumerinfo.org.ua>. Назва з екрану.
6. Експертиза та митне оформлення товарів : навч. посіб. для студ. закл. вищ. освіти /

А.А. Мазаракі, Н.В. Мережко, Н.В. Калуга, Т.М. Коломієць, Т.А. Караваєв, В.В. Осієвська, С.В. Галько; за заг. ред. А.А. Мазаракі. – К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. — 368 с. (Серія «Митна справа»).

7. Угода про застосування санітарних і фітосанітарних заходів : Міжнародна конвенція СОТ. – Режим доступу : http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/981_006.

8. Митний кодекс України : Закон України від 13.03.2012 №4495-VI (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4495-17>.

9. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України від 18.05.2017 р. №2042-VIII (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2042-8>.

10. Про наукову і науково-технічну експертизу : Закон України від 10.02.1995 № 51/95-ВР (зі змінами). – Режим доступу: zakon.rada.gov.ua/go/51/95-VR.

11. Про затвердження Правил перевезень вантажів автомобільним транспортом в Україні : Наказ Мінтрансу України від 14.10.1997 № 363 (зі змінами). – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/go/z0128-98>.

12. Деякі питання проведення заходів офіційного контролю товарів, що ввозяться на митну територію України (у тому числі з метою транзиту): Постанова Кабміну України від 24.10.2018 №960 (зі змінами). – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/960-2018-п>.

13. Про визначення зон діяльності підрозділів з питань експертиз та досліджень СЛЕД ДФС : Наказ ДФС України від 26.06.2017 № 452. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/pro-sfs-ukraini/struktura-/spetsializovandepartament/spetsializovana-laboratoriya/diyalnist/normativnabaza/72809.html>

14. Про затвердження Порядку взаємодії структурних підрозділів та територіальних органів Державної фіскальної служби України із Спеціалізованою лабораторією з питань експертизи та досліджень ДФС під час проведення досліджень (аналізів, експертиз), Нормативів взяття проб (зразків) товарів для проведення дослідження (експертизи), форм акта про взяття проб (зразків) товарів та висновку : Наказ Міністерства фінансів України від 02.12.2016 №1058. – Режим доступу : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1693-16>

15. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо проведення попередньої оцінки, оцінки товарів, транспортних засобів, що розміщуються на складі митниці ДФС : Наказ ДФС України від 06.12.2017 р. №814. – Режим доступу : <http://sfs.gov.ua/pro-sfsukraini/struktura-/spetsializovan-departament/spetsializovalaboratoriya/diyalnist/normativna-baza/72810.htm>

16. Судово-товарознавча експертиза товарів народного споживання та послуг. Теорія та практика: навч. посіб. /В.В. Архіпов . Київ : ЦУЛ, 2019. 306 с.

Додаткові

1. Інформаційний портал стандартів та нормативних актів щодо якості товарів: Режим доступу: <http://www.codexalimentarius.org>.
2. Митна справа: навчальний посібник / О. Кузьмін, О. Мельник, В. Терлецька. Львів: Львівська політехніка, 2021. - 240 с.
3. Митна справа: навчальний посібник / С. Д. Герчаківський. – Тернопіль : Економічна думка, 2020. – 290с.

Розділ 7. Програмне забезпечення навчальної дисципліни

1. Загальне програмне забезпечення до якого входить пакет програмних продуктів Microsoft Office.
2. Спеціалізоване програмне забезпечення комп'ютерної підтримки освітнього

процесу з навчальної дисципліни, яке включає перелік конкретних програмних продуктів: мультимедійних презентацій, програмний засіб «Open Test 2.0».

3. Дистанційний курс в системі дистанційного навчання ПУЕТ.